

ZDRUŽENI NARODI

Mednarodni pakt o državljskih in političnih pravicah

CCPR/C/74/Add.1

22. december 1993

Izvirnik: ANGLEŠKI

ODBOR ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

**OBRAVNAVA POROČIL, KI JIH DRŽAVE POGODBENICE ODDAJO PO 40.
ČLENU PAKTA**

Uvodna poročila, ki jih države pogodbenice oddajo v letu 1992

REPUBLIKA SLOVENIJA

1. oktober 1993

Uvod

1. Na podlagi določbe 40. člena Mednarodnega pakta o državljskih in političnih pravicah, ki je za Republiko Slovenijo začel veljati 25. junija 1991, daje Republika Slovenija kot članica tega pakta svoje prvo - začetno poročilo o sprejetih ukrepih za uresničevanje s tem paktom priznanih pravic, kot tudi o uspehih, ki jih je dosegla pri njihovem uresničevanju.
2. Poročilo je sestavljeno v skladu s smernicami, ki jih je glede oblike in vsebine začetnega poročila, sprejel Komite za človekove pravice (CCPR/C/7/Rev. I z dne 30.9.1991 in HRI/1991/1 z dne 27.2.1991). Za Predstavitveni dokument, ki ga je Vlada Slovenije predložila v skladu s konsolidiranimi smernicami za uvodna poročila držav pogodbenic, glej dokument HRI/CORE/1/Add.35.

I. 1. DO 27. ČLEN PAKTA

Uvodno pojasnilo

3. Ustava Republike Slovenije iz leta 1991 ima posebno poglavje, ki se nanaša na človekove pravice in temeljne svoboščine (14. - 65. člen). Besedilo teh določb ustave je priloženo temu poročilu. Iz teh ustavnih določb je razvidno, da so številne človekove pravice in temeljne svoboščine dobesedno ali smiselno prevzete iz Mednarodnega pakta o državljskih in političnih pravicah.
4. Ob razglasitvi Republike Slovenije kot samostojne in neodvisne države (junij 1991) Republika Slovenija ni imela celotne svoje zakonodaje. Tako se v naši državi še vedno uporablja tudi zakonodaja nekdanje Jugoslavije, ki je Mednarodni pakt o državljskih in političnih pravicah (ne pa tudi fakultativni protokol) ratificirala že leta 1971. Zato je ta zakonodaja v pretežnem delu usklajena z Mednarodnim paktom o državljskih in političnih pravicah. Ustavni zakon o izvedbi Ustave Republike Slovenije določa, da se morajo vsi predpisi uskladiti do konca leta 1993. Ker pa se z ustavo zagotovljene človekove pravice in temeljne svoboščine uresničujejo neposredno na podlagi ustave, se tako v praksi ne uporabljajo oziroma se ne bi smele

uporabljati tiste določbe veljavne zakonodaje, ki so v nasprotju z ustavo. To velja tudi za tiste določbe veljavne zakonodaje, ki je v nasprotju z določbami Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, obvezujejo Slovenijo ter da se ratificirane in objavljene mednarodne pogodbe uporabljajo neposredno.

5. V Republiki Sloveniji obstajajo splošni pogoji za zagotovitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin kot so: pravna država, politični pluralizem in parlamentarna demokracija. Kljub določenim pomanjkljivostim in problemom pri funkcioniranju pravne države, v naši državi za nobeno človekovo pravico in temeljno svoboščino, ki je zagotovljena z ustavo in Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah, ni mogoče reči, da se grobo, sistematično in množično krši. Stopnja spoštovanja človekovih pravic v Republiki Sloveniji je, tudi po ocenah tujih poznavalcev drugih držav ter organov Sveta Evrope in OZN, na ravni, ki je primerljiva s katerokoli državo, članico Sveta Evrope. Zato se tudi v tem poročilu ne daje informacija o doseženem napredku glede uveljavljanja vsake posamezne pravice, priznane z Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah. O težavah pri uživanju posameznih pravic pa je govora le pri tistih določbah pakta, kjer obstajajo določeni problemi.

k 1. členu

6. Slovenski narod je svojo pravico do samoodločbe uresničil leta 1991 na način kot je to navedeno pod I. tč. 2 tega poročila. Ob razglasitvi samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, je parlament sprejel tudi poseben ustavni zakon, ki med drugim določa, da "na ozemlju Republike Slovenije veljajo mednarodne pogodbe, ki jih je sklenila Jugoslavija in se nanašajo na Republiko Slovenijo".

k 2. členu

7. Ta določba pakta je vsebovana v 14. členu ustave.
8. Celotna zakonodaja Republike Slovenije temelji na načelu enakopravnosti vseh ljudi, brez sleherne diskriminacije, čeprav se to praviloma v posameznih zakonih posebej ne poudarja, ker se enakopravnost predpostavlja.
9. Zakonodaja, ki je v veljavi na ozemlju Republike Slovenije, omogoča pritožbo vsakomur, ki meni, da so mu bile kršene pravice, ki so priznane s tem paktom, ne glede na to, kdo je pravico kršil. To pomeni, da je zagotovljena pravica do pritožbe zaradi kršitve s tem paktom priznanih pravic tudi v primeru, če so te pravice kršile uradne osebe pri opravljanju svojih uradnih dolžnosti. Za vsako kršitev človekovih pravic je zagotovljeno sodno varstvo, vključno z varstvom pred ustavnim sodiščem. Na ta način je dano jamstvo, da se bo vsaka upravičena pritožba ugodno rešila.

k 3. členu

10. Celotna zakonodaja v Republiki Sloveniji zagotavlja moškim in ženskam enako uživanje vseh državljanskih in političnih pravic. Ženske niso diskriminirane, ne po veljavni zakonodaji in ne v praksi, glede nobene državljanske ali politične pravice priznane z Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah.

k 4. členu

11. Ta določba pakta je povzeta v 16. člen ustave.
12. Republika Slovenija tudi v času agresije, ki jo je koncem junija 1991 izvršila jugoslovanska armada, ni omejila nobene z ustavo in tem paktom priznane človekove pravice in temeljne svoboščine.

k 5. členu

13. Ustava Republike Slovenije določa (15. člen), da so človekove pravice in temeljne svoboščine

lahko omejene samo s pravicami drugih in v primerih, ki jih določa ustava. Ustava tudi določa, da "nobene človekove pravice ali temeljne svoboščine, urejene v pravnih aktih, ki veljajo v Sloveniji, ni dopustno omejevati z izgovorom, da je ta ustava ne priznava ali da jo priznava v manjši meri". S "pravnimi akti" v smislu te ustavne določbe so mišljene tudi ratificirane in v uradnem glasilu objavljene mednarodne pogodbe, ki se v Republiki Sloveniji uporabljajo neposredno.

k 6. členu

14. Na ozemlju Republike Slovenije ni bilo izrečene smrtne kazni že več kot 30 let. Leta 1990 je bila, s spremembo takrat veljavne ustave, smrtna kazen v Republiki Sloveniji tudi formalno odpravljena. Tudi nova ustava iz leta 1991 določa "da je človekovo življenje nedotakljivo in da v Sloveniji ni smrtne kazni" (17. člen).
15. Nezakoniti odvzem življenja je v Kazenskem zakoniku sankcioniran kot kaznivo dejanje. Posebej je sankcionirano tudi kaznivo dejanje genocida. V skladu s Konvencijo o preprečevanju in kaznovanju zločinov genocida, pregon za kaznivo dejanje genocida ne zastara.

k 7. členu

16. Pravica iz te določbe pakta je v identičnem besedilu sprejeta v Ustavo Republike Slovenije (18. člen).
17. Državni zbor Republike Slovenije je dne 15.4.1993 ratificiral Konvencijo proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanjem, ki jo je OZN sprejela 10.12.1984. Podal je tudi izjavo v skladu s 1. odstavkom 21. člena konvencije, da Slovenija priznava pristojnost Komiteja proti mučenju, da sprejema in obravnava poročila, v katerih posamezna država trdi, da druga država članica ne izpolnjuje svojih obveznosti in v skladu s 1. odstavkom 22. člena konvencije pristojnost, da sprejema in obravnava sporočila, ki jih dobi od posameznikov, ki trdijo, da so žrtve kršenja določb konvencije s strani posamezne države članice.

k 8. členu

18. Vsaka oblika suženjskega razmerja in trgovine s sužnji je v Republiki Sloveniji sankcionirana kot posebno kaznivo dejanje.
19. Ustava Republike Slovenije (4. odstavek 49. člena) tudi izrecno prepoveduje prisilno delo.
20. Veljavna kazenska zakonodaja, med sankcijami ki jih lahko izrečejo sodišča, ne pozna kazenske sankcije "zapor s prisilnim delom".

k 9. členu

21. Vse pravice iz te določbe pakta so zagotovljene v ustavi (19., 20. in 30. člen).
22. Odvzem prostosti in odreditev pripora sta podrobneje urejena v zakonu o kazenskem postopku. Priporni razlogi so: begosumnost, ponovitvena nevarnost in koluzijska nevarnost. V preiskavi ni obveznega pripora. Pripor v preiskavi je časovno omejen na 6 mesecev, po vložitvi obtožnice pa časovno ni omejen. Po izreku obsodilne sodbe je pripor obvezen, če je izrečena kazen 5 ali več let zopora.
23. Po osnutku novega zakona o kazenskem postopku bi bil pripor časovno omejen tudi po vložitvi obtožnice (na 2 leti), odpadel pa bi obvezni pripor po izreku obsodilne sodbe na 5 ali več let zopora.
24. "Najkrajši čas" v smislu 3. točke 9. člena pakta, je v Zakonu o kazenskem postopku opredeljen z besedami "brez odlašanja" oziroma, da ta čas ne sme biti daljši od 24 ur.
25. Pripor lahko odredi samo sodišče (preiskovalni sodnik v preiskavi oziroma senat po vložitvi obtožnice). O pritožbi zoper odreditev pripora mora pristojno sodišče odločiti najpozneje v 48

urah. Po veljavnem zakonu sicer lahko 3 dnevni pripor odredijo tudi organi za notranje zadeve, vendar se te določbe zakona v praksi več ne uporabljajo, ker so v nasprotju z določbo 1. odstavka 20. člena ustave.

26. Zakon o kazenskem postopku tudi podrobneje ureja postopek uveljavljanja pravice do odškodnine v primeru nezakonitega odvzema prostosti in pripora. Odškodnina se zahteva od ministrstva za pravosodje. Če ne pride do sporazuma glede višine odškodnine, se pravica do odškodnine lahko uveljavlja na sodišču.

k 10. členu

27. Določba 1. točke tega člena pakta je vsebovana v 21. členu ustave.
28. Spoštovanje dostojanstva in osebnosti osebe, ki ji je vzeta prostost je zagotovljena tudi v določbah Zakona o kazenskem postopku (glede pripornikov) in v Zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij (glede obsojencev). Prepovedano je vsako ravnanje s katerim se žali osebnost in dostojanstvo pripornika oziroma obsojenca.
29. Tudi pravica oziroma obveznosti, ki izhajajo iz določbe 2. in 3. točke pakta, so ustrezno urejene v Zakonu o kazenskem postopku in Zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij.
30. Obdolženci, ki so v priporu, so ločeni od obsojencev, ki prestajajo kazen. Če je sodišče izreklo kazen zapora, se sme obdolženec, ki je v priporu še pred pravnomočnostjo sodbe, premestiti v zavod za prestajanje kazni, če obdolženec to sam zahteva in če sodišče tej zahtevi ugodí.
31. Mladoletni obdolženci so v priporu ločeni od odraslih pripornikov. Tudi glede tega veljavni zakon o kazenskem postopku pozna eno izjemo, po kateri je lahko mladoletnik priprt skupaj s polnoletnimi, če bi mladoletnikova osamitev predolgo trajala, podana pa je možnost, da je mladoletnik v priporu skupaj s polnoletnim, ki nanj ne bo škodljivo vplival.

k 11. členu

32. Po veljavni zakonodaji Republike Slovenije ni mogoče nikomur odvzeti prostosti zaradi tega, ker ni mogel izpolniti pogodbene obveznosti.

k 12. členu

33. Ta določba pakta je povzeta v 32. člen ustave. Pravice iz te določbe pakta so urejene v večini zakonih, ki se nanašajo na nastanitev in gibanje, potne listine in tujce. Omejitve teh pravic, ki so dopustne v smislu 3. točke 12. člena pakta so opredeljene z zakonom o tujcih in z zakonom o nadzoru državne meje in se nanašajo samo na tujce.
34. V zakonu o nadzoru državne meje je prepoved ali zavrnitev vstopa tujca v državo možno samo iz razlogov javnega reda. V zakonu o tujcih pa je predvidena možnost zavrnitve vstopa v državo tujcu, če obstojajo razlogi, ki so izrecno predpisani (izrek varnostnega ukrepa izгона iz države, varstvenega ukrepa odstranitve iz države, odpoved prebivanja v državi dokler traja čas, za katerega je bil ukrep izrečen, če prihaja iz območij, kjer razsajajo nalezljive oziroma kužne bolezni in nima dokazila o vakcinaciji itd.).
35. Po 13. členu ustave Republike Slovenije imajo tujci v Sloveniji v skladu z mednarodnimi pogodbami vse pravice zagotovljene s to ustavo in zakoni, razen tistih, ki jih imajo po ustavi ali po zakonu samo državljani Slovenije.
36. V Republiki Sloveniji je sedaj veliko število začasnih beguncev (preko 70.000), ki so se zatekli v našo državo zaradi eno leto trajajoče vojne v Bosni in Hercegovini. Tako velikemu številu beguncev, iz razlogov javnega reda, ni mogoče v celoti zagotoviti pravice do prostega gibanja in prosta izbire prebivališča v naši državi.

k 13. členu

37. Tujec, ki je zakonito na ozemlju Republike Slovenije sme biti izgnan na podlagi sodne odločbe, če

je bil obsojen zaradi kaznivega dejanja in mu je bila izrečena sankcija izgon iz države. Zoper to sankcijo ima tujec vedno pravico do pritožbe.

38. Po zakonu o tujcih sme upravni organ za notranje zadeve odpovedati prebivanje tujcu samo iz razlogov, ki so v zakonu izrecno naštetih. Ta zakon tudi opredeljuje prisilno odstranitev tujca iz države, če tujec nelegalno biva v Republiki Sloveniji oziroma prebiva v Republiki Sloveniji dalj časa kot mu je dovoljeno z dovoljenjem upravnega organa za notranje zadeve.
39. Pod pogoji, ki so določeni v zakonu o prekrških se lahko tujcu, ki stori prekršek izreče tudi varstveni ukrep odstranitve iz države.
40. V vseh teh primerih je tujcu zagotovljeno sodno varstvo.

k 14. členu

41. Pravice iz tega člena pakta so vsebovane v večjih določbah ustave in sicer:

- pravice iz 1. točke so povzete v 22., 23., 24. členu ustave
- pravice iz 2. točke so povzete v 27. členu ustave
- pravice (najpomembnejše) iz 3. točke so vsebovane v 29. členu ustave
- pravice iz 5. točke so vsebovane v 25. členu ustave
- pravice iz 6. točke so vsebovane v 30. členu ustave
- pravice iz 7. točke pa so vsebovane v 31. členu ustave.

42. Navedene pravice, kot tudi pravice iz 4. točke pakta, ki niso posebej zagotovljene v ustavi, so podrobneje urejene v številnih določbah Zakona o kazenskem postopku. Vse določbe Zakona o kazenskem postopku so v skladu s pravicami, ki so obtožencem zagotovljene z določbami 14. člena pakta. Izjema so le določbe zakona o kazenskem postopku, ki se nanašajo na obnovo kazenskega postopka in na stroške kazenskega postopka (7. točka in 3. f) točka 14. člena pakta). Po določbah veljavnega Zakona o kazenskem postopku je namreč ob določenih pogojih možna tudi obnova kazenskega postopka za kaznivo dejanje, za katero je bil obtoženec že oproščen obtožbe. Prav tako obtožencu ni zagotovljena brezplačna pomoč tolmača, saj je - če je spoznan za krivega - dolžan plačati tudi stroške tolmača, razen če glede na svoje premoženjsko stanje teh stroškov ni zmožen plačati. Ker imajo po novi ustavi Republike Slovenije ratificirane mednarodne pogodbe primat na notranjo zakonodajo, morajo sodišča glede tega neposredno uporabljati določbe Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah in ne določbe zakona o kazenskem postopku. V novem zakonu o kazenskem postopku, ki je v pripravi pa bo tudi ta neskladnost zakonodaje z določbami pakta, odpravljena.

k 15. členu

43. Ta določba pakta je vsebovana v 29. členu ustave ter kot temeljna določba tudi v Kazenskem zakoniku.
44. V Republiki Sloveniji poleg kaznivih dejanj, obstojata še dve drugi kategoriji kaznivih ravnanj, in sicer gospodarski prestopki in prekrški. Tudi za navedeni dve kategoriji kaznivih ravnanj velja načelo zakonitosti izraženo v 15. členu pakta.

k 16. členu

45. Pravni red Republike Slovenije vsakomur priznava pravico, da mu je povsod priznan pravni subjektivitet.

k 17. členu

46. Pravice iz te določbe pakta so zagotovljene v določbah členov 35. do 38. ustave.

47. Varstvo vseh teh pravic je, med drugim, zagotovljeno tudi s tem, da so kršitve vseh teh pravic v Kazenskem zakoniku sankcionirane kot kazniva dejanja zoper človekove pravice ter kot kazniva dejanja zoper čast in dobro ime.
48. Zakon o kazenskem postopku določa pogoje pod katerimi je dopusten poseg v nedotakljivost stanovanja in dopisovanja (praviloma samo na podlagi sodne odločbe).

k 18. členu

49. Pravico do svobode misli, vesti in veroizpovedi zagotavlja ustava (41. člen). Ustava tudi določa, da so država in verske skupnosti ločeni ter da so vse verske skupnosti enakopravne, njihovo delovanje pa je svobodno.

k 19. členu

50. Pravica do svobode izražanja mnenja, sprejemanja in širjenja informacij in idej je zagotovljena z določbo 39. člena ustave.
51. Omejitve, ki so glede uveljavljanja teh pravic in svoboščin, predpisane v zakonih, ki urejajo to področje, so v skladu z določbami 3. točke 19. člena pakta.
52. V Republiki Sloveniji niso sankcionirani tako imenovani "delikti mišljenja". Že leta 1990 (še v okviru nekdanje Jugoslavije), je bil spremenjen kazenski zakon, ki je omogočal pregon za kaznivo dejanje t.im. "sovražne propagande".

k 20. členu

53. Propagiranje vojne ter hujskanje k nacionalnemu, rasnemu ali verskemu sovraštvu, ki bi pomenilo spodbujanje k diskriminaciji, sovraštvu ali nasilju so v Kazenskem zakoniku sankcionirane kot kazniva dejanja. Tovrstne kriminalitete v Republiki Sloveniji ni, čeprav na ozemlju nekaterih drugih držav nekdanje Jugoslavije divja vojna, oziroma obstojajo oboroženi spopadi in druge najtežje oblike nasilja, sovraštva in diskriminacije na nacionalni, etnični in verski podlagi.

k 21. členu

54. Pravica do mirnega zbiranja je zagotovljena z ustavo (1. odstavek 42. člena). Prav tako so tudi omejitve te pravice določene v ustavi (3. odstavek 42. člena).
55. Zakonska ureditev pravice do mirnega zbiranja in omejitve te pravice so urejene v Zakonu o javnih shodih iz leta 1973. Zaradi neustreznosti in zastarelosti določb tega zakona je v zakonodajnem postopku nov zakon, ki bo povsem usklajen z določbo 21. člena pakta.

k 22. členu

56. Pravica do svobodnega združevanja z drugimi je zagotovljena z ustavo (2. odstavek 42. člena). Ustava tudi zagotavlja sindikalno svobodo. Po določbi 76. člena ustave je namreč "ustanavljanje in delovanje sindikatov ter včlanjevanje vanje svobodno".
57. Veljavna zakonodaja nima nobenih omejitev glede pravice ustanavljati in biti član sindikata za pripadnike oboroženih sil in policije.
58. Poseben zakon o reprezentativnosti sindikatov, ki ga je parlament Republike Slovenije sprejel februarja 1993, določa način pridobitve lastnosti pravne osebe in reprezentativnost sindikatov. Zakon ne nalaga začasnih ali trajnih omejitev ali drugih ovir, ki bi kako drugače vplivale na uživanje pravice do sindikalne svobode.
59. Veljavna zakonodaja je tudi v skladu s Konvencijo št. 87 o sindikalnih svoboščinah in varstvu sindikalnih pravic, ki jo je sprejela Mednarodna organizacija dela leta 1948.

k 23. členu

60. Ta določba je vsebovana v 53. členu ustave.
61. Osnovni zakon, ki poleg družinskih razmerij združuje celotno rodbinsko pravo in ga prilagaja spremenjeni naravi družbenih odnosov, posebno pa še transformaciji družine in njenega položaja v družbi, je zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih iz leta 1989, ki daje podlago za uresničevanje določb 23. in 24. člena Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah.
62. Družina, kot življenjska skupnost staršev in otrok, uživa po tem zakonu zaradi koristi otrok posebno družbeno varstvo.
63. Zakonski zvezi se kot zasnovi družine daje družbeni pomen. Iz istega razloga se temu inštitutu posveča posebna pozornost. Družbena skupnost je dolžna omogočiti bodočim zakoncem, da se pripravijo na skupno življenje in preko mreže strokovnih služb seznanjajo s posledicami svoje sicer zavestno svobodne odločitve, tako glede medsebojnih razmerij, kot tudi z možnostmi za uresničevanje pravice do svobodnega roditeljstva in glede svojih razmerij do otrok.
64. Pravica do sklenitve zakonske zveze je po citiranem zakonu priznana moškemu in ženski, ko dopolnita osemnajst let starosti.
65. Zakonska zveza je kot najpogostejši temelj družine stvar interesa družbe zato je način sklepanja zakonske zveze urejen tako, da je odločitev bodočih zakoncev resnično svobodna in posledica resne presoje.
66. Po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih sta si zakonca v zakonski zvezi enakopravna, dolžna sta se vzajemno spoštovati, si zaupati in medsebojno pomagati. Zakonca svobodno odločata o rojstvu otrok, do katerih imata enake pravice in dolžnosti. Vsako zakonec si svobodno izbira poklic in delo. O skupnih zadevah odločata zakonca sporazumno, za preživljanje družine prispevata v sorazmerju s svojimi možnostmi.
67. Če je zakonska zveza iz kateregakoli vzroka nevzdržna, sme eden ali drugi zakonec zahtevati razvezo, ali to predlagata sporazumno. Če pride do razveze na podlagi sporazuma zakoncev mora sodišče predhodno ugotoviti ali je primerno poskrbljeno za varstvo, vzgojo in preživljanje otrok. S sodbo, s katero sodišče razveže zakonsko zvezo, odloči tudi o varstvu, vzgoji in preživljanju skupnih otrok oziroma vnese tudi sporazum zakoncev o teh vprašanjih.

k 24. členu

68. Pravice otrok so določene v 56. členu, pravice in dolžnosti staršev pa v 54. členu ustave.
69. Skladno z določili zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerij ima vsak otrok pravico do pogojev za zdravo rast, skladen osebnostni razvoj in usposobitev za samostojno življenje in delo. Te pogoje imajo pravico in dolžnost zagotoviti starši ob pomoči države, ki daje varstvo mladoletnim otrokom vselej, kadar je ogrožen njihov zdrav razvoj in kadar to zahtevajo druge koristi otrok.
70. Zakon predvideva tri oblike družbenega varstva otrok:
 - a. S posvojitvijo kot posebno obliko varstva mladoletnih otrok nastane med posvojiteljem in posvojencem enako razmerje, kot je med starši in otroci.
 - b. Rejništvo je posebna oblika družbenega varstva otrok, ki jim je potrebna oskrba in vzgoja pri osebah, ki niso njihovi starši.
 - c. Skrbništvo je posebna oblika družbenega varstva mladoletnikov, za katere ne skrbijo starši in katerega namen je, da se s skrbjo, vzgojo in izobrazbo vsestransko razvije osebnost mladoletnih varovancev in da se varovanci usposobijo za samostojno življenje in delo ter razvijejo v delovne člane družbene skupnosti. Skrbništvo ima tudi namen, da se zavarujejo premoženjske in drugi pravice in koristi varovancev.
71. Zakon o socialnem varstvu iz leta 1992 določa obseg socialno varstvene dejavnosti oziroma obseg pravic iz socialnega varstva, t. j. obseg storitev in ukrepe, namenjene preprečevanju in

odpravljanju socialnih stisk in težav posameznikov, družin in skupin prebivalstva ter dajatve oziroma pomoči namenjene tistem, ki si sami materialne varnosti ne morejo zagotoviti.

72. Zakon o družbenem varstvu otrok iz leta 1979 ureja osnove družbenoekonomskih odnosov in določa načela za organiziranje družbenega varstva otrok, ki obsega dejavnosti in ukrepe s katerimi se zagotavljajo pogoji za varstvo materinstva, za razvoj, vzgojo in socialno varnost otrok, ter določajo delovne in razvojne programe varstva matere, otroka in družine, obseg pravic in način njihovega uresničevanja ter uresničujejo druge skupne interese na področju družbenega varstva otrok. Dejavnost otroškega varstva je po tem zakonu posebnega družbenega pomena. Denarne in materialne pravice, ki se uresničujejo na podlagi tega zakona so: nadomestila osebnih dogodkov delavcev v času porodniškega dopusta, pomoč pri opremljanju novorojenca, denarne pomoči otrokom.
73. Obveza, da mora biti vsak otrok takoj po rojstvu vpisan v rojstno matično knjigo se uresničuje z izvajanjem zakona o matičnih knjigah iz leta 1987. Po določbah tega zakona je potrebno rojstvo otroka vpisati v rojstno matično knjigo matičnega območja, kjer je kraj v katerem se je otrok rodil.
74. Zakon o osebnem imenu iz leta 1987 opredeljuje osebno ime kot pravico vsakogar in posebej ureja določitev osebnega imena otroku ter spremembo le tega.
75. Pridobitev državljanstva Republike Slovenije je urejeno z zakonom o državljanstvu Republike Slovenije iz leta 1991, po katerem lahko otrok pridobi državljanstvo Republike Slovenije po rodu, z rojstvom na območju Republike Slovenije, če sta oče in mati neznana ali ni znano njuno državljanstvo ali sta brez državljanstva ali z naturalizacijo pod pogoji, ki jih določa zakon. Pod določenimi pogoji lahko otrok pridobi državljanstvo Republike Slovenije tudi v primeru posvojitve.

k 25. členu

76. Vse pravice in možnosti navedene v tej določbi pakta so zagotovljene z ustavo (14., 43. in 44. člen) ter z novo volilno zakonodajo, sprejeto leta 1992. Tudi tuji opazovalci niso imeli nobenih bistvenih pripomb na izvedbo zadnjih parlamentarnih volitev v Republiki Sloveniji (december 1992).
77. Delovna zakonodaja omogoča vsakomur, da je lahko ob enakih, splošnih pogojih, brez vsakršne diskriminacije, sprejet v javne službe Republike Slovenije.

k 26. členu

78. Pravica do enakosti pred zakonom je zagotovljena z ustavo (14. člen).
79. Celotna veljavna zakonodaja v Republiki Sloveniji temelji na enakosti vseh, brez sleherne diskriminacije glede na raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj ali katerokoli drugo osebno okoliščino.
80. V 63. členu ustave je izražena prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti in vsako tako dejanje, določeno kot protiustavno.
81. Vsaka oblika diskriminacije je v Kazenskem zakoniku sankcionirana kot kaznivo dejanje.

k 27. členu

82. Za obe avtohtoni narodni manjšini, ki sta v Republiki Sloveniji, ustava že v splošnih določbah (6. člen) določa, da "država varuje in zagotavlja pravice italijanske in madžarske narodne skupnosti." V 64. členu ustave pa so podrobneje našteje posebne pravice pripadnikov navedenih narodnih manjšin v Republiki Sloveniji.
83. Zakonodaja, ki ureja način izvrševanja posebnih pravic pripadnikov narodnih manjšin na področju šolstva ter v postopkih pred sodišči in drugimi državnimi organi, je tudi po ocenah tujih poznavalcev, vzorna.
84. Pravica, izražati svojo kulturo in uporabljati svoj jezik je zagotovljena vsakomur (61. člen

ustave). Prav tako je zagotovljena vsakomur tudi pravica izražati lastno vero (1. odstavek 41. člena ustave). Te pravice niso v Republiki Sloveniji nikomur vzete, in ne na kakršenkoli način z zakoni ali administrativnimi ukrepi omejene.